

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555) เป็นหลักสูตรที่เริ่มใช้มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 โดยนักศึกษาจะต้องศึกษารายวิชาต่างๆในชั้นเรียนปกติเป็นเวลาอย่างน้อย 4 ปีการศึกษา แล้วจึงออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบในสถานศึกษาเป็นเวลาอีก 1 ปีการศึกษา (2 ภาคเรียนต่อเนื่องกัน) เมื่อผ่านการวัดและประเมินผลตามเกณฑ์แล้ว จึงจะสำเร็จการศึกษาโดยสมบูรณ์

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นรายวิชาบังคับในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยที่เป็นผู้ผลิตครูทุกแห่งทั่วประเทศ เนื่องจากการศึกษาในภาคปฏิบัติเต็มรูปแบบ หลังจากที่ได้ศึกษาความรู้ ในรายวิชาต่างๆทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติอย่างครบถ้วนแล้ว จะต้องสามารถสังเคราะห์นำองค์ความรู้ทั้งหมดมาประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญจนสามารถออกไปประกอบวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่สำคัญ ดังที่ เจอรัลด์ กูเทค (Gerald gutex 1988 : 26 อ้างถึงใน วชิรา เครือคำอ้าย 2552 : 42 – 43) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะวิชาชีพครูไว้ว่า วิชาชีพครูเป็นกิจการที่จำเป็นเฉพาะสาขาที่สังคมต้องการ และเพื่อบริการแก่สังคม วิชาชีพครูเป็นกิจกรรมทางปัญญาและวิชาความรู้เฉพาะด้าน ซึ่งต้องอาศัยฐานทางทฤษฎีด้านวิชาการของศาสตร์แต่ละสาขาที่สามารถประยุกต์ไปสู่การปฏิบัติ ผู้เป็นครูต้องสามารถประสมประสานสรรพความรู้ที่ได้ศึกษามา โดยต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์แห่งวิชาชีพ เพื่อนำไปจัดการสอนแก่นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการที่วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีคุณลักษณะเฉพาะ จึงจำเป็นต้องฝึกฝนให้นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตมีความรู้ความชำนาญในด้านต่าง ๆ ดังที่ เดวิด แอสซิน (David Assin 1989, อ้างถึงในวชิรา เครือคำอ้าย 2552 : 45) กล่าวว่า ครูที่มีคุณภาพต้องได้รับการเน้นย้ำในมิติต่าง ๆ คือ มีความรู้ (Knowledge) ที่เกี่ยวกับสาระเนื้อหาของหลักสูตร ตลอดจนเป้าหมายของหลักสูตรนั้น ๆ ต้องมีทักษะวิชาชีพครู (skill of effective Pedagogy) คือสามารถนำวิชาชีพครูไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการสะท้อนคิด (Reflective) ครูต้องสามารถวิพากษ์ตนเอง มีสำนึก และมีการยอมรับในผู้อื่น (Empathy) ทั้งที่เป็นผู้ร่วมงานและนักเรียนที่ตนสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา นอกจากนี้ครูยังต้องมีสมรรถนะในการจัดการ (Managerial Competence) คือมีความรับผิดชอบในการจัดการทั้งภายในภายนอกห้องเรียน

ด้วยเหตุนี้หลังจากนักศึกษาได้ศึกษารายวิชาต่างๆครบถ้วนแล้ว จึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพ เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงในการนำความรู้หลักทฤษฎีและเทคนิควิธีการต่างๆที่ได้ศึกษามาไปใช้ปฏิบัติในสถานการณ์จริง เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของการเป็นครูที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของคุรุสภา

ในระหว่างที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ กระบวนการที่จะช่วยให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความก้าวหน้า สามารถฝึกฝนตนเองให้บรรลุถึงการเป็นครูที่มีคุณภาพสูง ต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญคือ การนิเทศการสอน ซึ่งเป็นกระบวนการที่จำเป็นอย่างยิ่งในการช่วยพัฒนา

นักศึกษาในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพราะถึงแม้ว่านักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติในมหาวิทยาลัยมาถึง 4 ปีเต็ม แต่เมื่อออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ก็พบว่าสถานการณ์ในการปฏิบัติจริงมีความแตกต่างไปจากการทดลองปฏิบัติในชั้นเรียนอย่างมาก เนื่องจากมีบริบทและปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างไปจากการเรียนในมหาวิทยาลัย ดังที่จอยซ์และเชาเวอร์ (Joyce and Showers 1988 อ้างถึงในธัญพร ชื่นกลิ่น 2553 : 8) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรด้วยวิธีผสมผสานระหว่าง การบรรยายทางทฤษฎี การฝึกปฏิบัติ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการโค้ช (Coaching) หรือการช่วยเหลือ แนะนำฝึกปฏิบัติ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้บุคลากรได้รับความรู้ในระดับสูงจนเกิดทักษะและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในระดับสูง สอดคล้องกับแนวคิดของ ฮันเตอร์ และ รัสเซลล์ (Hunter and Russell 1990 : 9 อ้างถึงในธัญพร ชื่นกลิ่น 2553 : 9) ที่กล่าวว่า การนิเทศการสอน (Instructional Supervision) เป็นการพัฒนาครูที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศด้านการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้สามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครูมีการพัฒนาปรับปรุงงานในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การที่ครูผู้สอนได้รับการนิเทศอย่างสม่ำเสมอก็เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการสอน อันจะส่งผลดีต่อพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียนไปด้วย

ในการส่งนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาออกฝึกประสบการณ์ในปีการศึกษา 2558 ทางหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษาได้ดำเนินการนิเทศการสอนตามระบบที่ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คุรุ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้กำหนดไว้ กล่าวคือ นักศึกษาจะได้รับการนิเทศทั้งจากอาจารย์นิเทศ ในสาขาวิชาและการนิเทศจากครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน ลักษณะการนิเทศเป็นการนิเทศแบบติดตาม ดูแล และแนะนำ โดยมีกำหนดการนิเทศภาคเรียนละ 3 ครั้ง ในการนิเทศครั้งแรกเป็นการประเมินว่า นักศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมหรือไม่ เมื่อมีการนิเทศครั้งที่ 2 และ 3 จึงมีการประเมินเป็น ค่าระดับคะแนน

สำหรับการนิเทศ ทางหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษาได้จัดให้อาจารย์นิเทศ 1 คน รับผิดชอบ นักศึกษาไม่เกิน 10 คนตามเกณฑ์ที่คุรุสภากำหนด อาจารย์นิเทศทุกคนเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรและ ผู้สอนในหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบที่ใช้ในการนิเทศเป็นแบบติดตาม ดูแล ให้คำแนะนำ (Mentoring) ซึ่งมีลักษณะเป็นการนิเทศจากผู้ที่มีประสบการณ์ ทัศนคติที่ดี มีความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ สูงกว่าผู้ ถูกนิเทศ การนิเทศแบบนี้มีจุดประสงค์เพื่อตอบสนองต่อความสนใจ หรือความต้องการที่จำเป็นต่อ พัฒนาของผู้รับการนิเทศ (ธัญพร ชื่นกลิ่น 2553 : 10)

จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในปีการศึกษา 2558 ที่ผ่านมา นักศึกษาสาขาวิชาสังคม ศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นนักศึกษารุ่นสุดท้ายที่ศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553 ทางหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษาได้จัดทำแบบสำรวจความพึงพอใจและ ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อเป็นข้อมูลนำไปพัฒนาปรับปรุง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในปีการศึกษา 2559 ซึ่งเป็นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษารุ่นแรกที่เรียนในหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555

ผลจากการสำรวจพบว่าระดับความพึงพอใจและความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2558 ในเรื่องการนิเทศติดตามการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีดังนี้

ตารางที่ 1.1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจ หัวข้อ การนิเทศติดตามนักศึกษา

ระดับความพึงพอใจ หัวข้อการนิเทศติดตาม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีการแจ้งล่วงหน้าสำหรับการมานิเทศติดตามนักศึกษา	4.15	0.59	มาก
2. มีรูปแบบการนิเทศที่ชัดเจน	4.19	0.53	มาก
3. จำนวนครั้งของการนิเทศต่อภาคเรียน	3.18	0.54	ปานกลาง
4. มีการแนะนำให้คำปรึกษาที่ชัดเจน	4.56	0.57	มากที่สุด
5. สามารถนำไปปรับใช้กับการสอนได้	4.35	0.60	มาก
6. การปรับตัวในการสอน	2.45	0.59	น้อย
7. ความมั่นใจในการสอน	2.44	0.58	น้อย
รวม	3.62	0.57	มาก

จากตารางที่ 1.1 พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสังคมศึกษา มีความพึงพอใจ ต่อการนิเทศติดตามนักศึกษากาปรวมอยู่ในระดับ “มาก” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า การแนะนำให้คำปรึกษาที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.56 รองลงมาคือ สามารถนำไปปรับใช้กับการสอนได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.35 และมีรูปแบบการนิเทศที่ชัดเจน กับมีการแจ้งล่วงหน้าสำหรับการมานิเทศติดตามนักศึกษา ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.19 และ 4.15 ตามลำดับ และจำนวนครั้งของการนิเทศต่อภาคเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และหัวข้อที่ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย ได้แก่ การปรับตัวในการสอน และความมั่นใจในการสอน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.45 และ 2.44 ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาในด้านความสามารถในการปรับตัว และความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับน้อย โดยนักศึกษามีความเห็นเพิ่มเติมว่า เนื่องจาก ในช่วงแรกของการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษายังปรับตัวไม่ทัน ขาดทักษะและขาดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งเกิดความวิตกกังวลสูงและมีความรู้สึกเครียดทุกครั้งที่อาจารย์ไปทำการนิเทศ ซึ่งกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ถึงแม้ว่านักศึกษาจะเคยฝึกปฏิบัติการทดลองสอนมาแล้วในการเรียนรายวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา แต่เนื่องจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจริงในโรงเรียนเป็นสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากการฝึกทดลองสอนในรายวิชา ดังนั้นนักศึกษาจึงต้องการเวลาในการปรับตัวและพัฒนาสร้างความเชื่อมั่น ก่อนที่จะมีการวัดและประเมินผลการฝึกประสบการณ์ฯเป็นค่าระดับคะแนน

นอกจากการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษา ทางหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษาฯ ได้สุ่มสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งก็ได้รับข้อมูลที่สอดคล้องกันว่า ในภาคเรียนแรกที่นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นช่วงที่ต้องใช้เวลาในการปรับตัวพอสมควร เนื่องจากนักศึกษายังมีประสบการณ์น้อย จึงยังไม่สามารถพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้นจึงควรมีกระบวนการที่จะช่วยพัฒนาให้นักศึกษามีความมั่นใจและความชำนาญมากขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่า หนทางหนึ่งที่สามารถนำมาทดลองปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ การนำหลักการและแนวคิดการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) มาใช้ เนื่องจากเห็นว่าเป็นกระบวนการที่จะช่วยเสริมการนิเทศโดยอาจารย์นิเทศซึ่งเป็นแบบติดตาม ดูแล ให้คำแนะนำ (Mentoring) ที่ทางหลักสูตรได้ใช้ดำเนินการอยู่แล้ว

การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) เป็นกระบวนการนิเทศที่ผู้สอนจำนวนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง โดยมีการสังเกตการสอนของกันและกัน เปิดโอกาสให้เพื่อนได้เห็นการปฏิบัติงานของกันและกัน มีการอภิปราย ประชุมปรึกษาหารือกัน มีการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการสังเกตการสอน มีการตัดสินใจภายใต้ข้อมูล มีการวิพากษ์การปฏิบัติงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยมีจุดประสงค์ร่วมกันปรับปรุงการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยลดความตึงเครียด สร้างบรรยากาศที่ดีทางวิชาการมากขึ้น และสร้างความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (ธัญพร ชื่นกลิ่น 2553 : 18 – 19)

นอกจากนี้จากการศึกษาหลักการทางด้านจิตวิทยา ก็พบว่า กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีลักษณะที่สอดคล้องกับหลักการเรื่องแรงสนับสนุนทางสังคม ซึ่งแคปแลนและคณะ (Kaplan et al 1977 : 50-51 อ้างถึงในนิตยา ร่มโพธิ์ธี 2552 : 43) ได้กล่าวว่า หมายถึงความพอใจต่อความจำเป็นพื้นฐานในสังคมของแต่ละคน ซึ่งได้มาจากสิ่งแวดล้อมในสังคมของคนนั้น โดยได้รับการติดต่อสัมพันธ์กับคนในกลุ่มสังคม และทรอยต์ (Thoits 1981:147อ้างถึงในนิตยา ร่มโพธิ์ธี 2552 : 43) ได้ให้ความหมายว่า แรงสนับสนุนทางสังคมคือการที่บุคคลในเครือข่ายทางสังคมได้รับความช่วยเหลือทางด้านอารมณ์ สังคม สิ่งของและข้อมูล และการสนับสนุนนั้นจะช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญและตอบสนองต่อความเครียดได้ นอกจากนี้จากการศึกษาของอรุณวดี คุ่มสิริพิทักษ์ (2545:บทคัดย่อ) ก็พบว่า การที่บุคคลได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม เป็นวิธีการ หรือแนวทางในการกระจายอำนาจให้บุคคลมีอำนาจในตนเอง มีอิสระสามารถควบคุมสิ่งต่างๆได้ทั้งในด้านวิธีทำงาน การบริหาร ส่งเสริมสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้ออำนวยให้สามารถปฏิบัติงานตามเป้าหมายได้สูงสุด สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อพัฒนางานให้ดีขึ้น จะส่งผลให้บุคคลเห็นคุณค่าในงาน มีความสุขในการทำงาน ส่งผลดีต่อพฤติกรรมในการทำงานและประสิทธิภาพขององค์กร อนึ่งยังมีผลการศึกษาวิจัยในการนำกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อีกหลายงาน เช่นงานวิจัยของ สุทธิศักดิ์ ศรีสมบูรณ์ (2548) ประนอม พรหมเกตุ (2550) ธัญพร ชื่นกลิ่น (2553) อรสา กุนศิลา (2550) ซึ่งต่างพบว่า การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ช่วยให้ครูจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง และบรรลุวัตถุประสงค์ เนื่องจากครูได้ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังส่งผลดีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่สอนด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนจะช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาความสามารถการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาสังคมศึกษา โดยอาศัยกระบวนการนิเทศติดตามแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพัฒนาการ การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ผ่านกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาสังคมศึกษา ที่มีต่อการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. การพัฒนาศักยภาพของการจัดการเรียนรู้ ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาสังคมศึกษา โดยอาศัยกระบวนการนิเทศติดตามแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
2. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ผ่านกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
3. การสร้างองค์ความรู้ใหม่และเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 26 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 1,170 คน จำนวน 26 ห้อง
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 26 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบอาสาสมัคร (Volunteers Sampling) และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 26 ห้อง

ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าร่วมโครงการ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

องค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา และการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 (พฤษภาคม 2560 – ตุลาคม 2560)

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ใช้เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าร่วมโครงการเกิดการเรียนรู้

การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน หมายถึง เทคนิคกระบวนการนิเทศที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่สองคนได้จับคู่กันเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผลการเรียนของนักเรียนด้วยเทคนิครูปแบบการสอนรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่มีความเหมาะสมต่อนักเรียน

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 51 คน

